

5768

Sjabbat 26 april 2008 / 21 nisan 5768
Sidra 7^e dag Pesach: Sjemot [Exodus] 14:5-15:21
(Tanach blz. 136-141)
2e Sefer Tora: Devariem [Deut.] 4:32-37
(Tanach blz. 360)
Haftara 7e dag Pesach: Jesaja 11:1-10, 12:1-6
(Tanach blz. 819-820, 820-821)

Vertaling: Paula Pat-El

Voor het origineel:

www.limmud.org/publications/tasteoflimmud/5766/Beshalach

7^e DAG PESACH

Onze traditie vertelt ons dat de doortocht van de Rietzee op de 7^e dag na de Uittocht uit Egypte plaatsvond. Vandaar dat men op de 7^e dag Pesach de tekst uit sidra Besjallach leest, die hiervan verhaalt.

In plaats van de kortste weg te nemen naar het land Israël, leidt God de Israëlieten naar de Rietzee, waar de Egyptenaren hen inhalen. God laat de zee zich splitsen en terwijl de Israëlieten veilig naar de overkant lopen, verdrinken alle Egyptenaren die hen achtervolgen. De Israëlieten zingen een danklied aan God, de *Sjirat HaJam*, het Lied aan de Zee.

7^e DAG PESACH - Mark Lazar

Mark Lazar is een joodse leraar die in Jeruzalem woont en gespecialiseerd is in buitenschools lesgeven, het geven van trainingen aan leidinggevenden en in gebruiksvriendelijk Jodendom.

Ironie....misschien der ironieën.

Als ik deze woorden schrijf, is het precies tien jaar geleden dat mijn jongste zoon zijn brieven had. Zijn naam is Ilai (????) en de Toratekst die ik bij zijn brieven gebruikte was het tweede couplet van het Lied aan de Zee in de sidra van deze week: "Ozie wezimrat Ja, wajehie li lisjoea" - "De Eeuwige is mijn kracht en mijn bescherming, de Eeuwige kwam mij te hulp." (Sjemot 15:2). De letters van de naam van mijn zoon zijn op speciale wijze gekoppeld aan deze pasoeek. De woorden gaven mij waarlijk kracht op dat moment, en datzelfde wenste ik toe aan mijn pasgeboren zoon.

Mosjee en de Israëlieten zongen (het Lied aan de Zee):

Mi chamocha ba'elielem Adonai

Wie is als U onder allen die aanbeden worden, Eeuwige?

Mi kamocho, nedar bakodesj, nora tehillot, osee fele

Wie is als U, verheven in heiligheid?

Wie vervult ons zoals U met eerbied en ontzag?

Wie is zo tot wonderen in staat?

En de Israëlieten zongen:

Waarom bracht u ons uit Egypte?

Zodat we zouden sterven?

Mi chamocha ba'elielem Adonai?

Waarom is het water zo bitter?

We hebben dorst! Zorg voor ons!
Wie is als U onder allen die aanbeden worden, Eeuwige?
Probeer U ons te laten verhongeren?
Wij hebben honger, voedt ons!
Mi kamocho .....Wie is als U?
Wat is deze manna-dauw dat de volgende dag verrot?
Nedar bakodesj... verheven in heiligheid
De manna valt niet op Sjabbat!
Nora tehillot... vervult ons met eerbied en ontzag
Geef ons water te drinken! Nu!
Osee fele... wie is zo tot wonderen in staat?

Waarom bracht U ons uit Egypte?
Zodat we zouden sterven?

We kwamen in opstand.
We aanbaden afgoden.
We stelden valse leiders aan.
We spraken kwaad.
We droegen hout.
We logen.
We moordden.
We twijfelden.
We zondigden.
We stierven... in de woestijn van het leven.

Ingebed tussen de gebeurtenissen van de wonderen van de plagen en de zee aan de ene kant, en de Openbaring aan de Berg Sinai en het ontvangen van de Tora en de 10 Geboden aan de andere, blijft een generatie van slaven klagen. Ze vergaten snel de lofzangen die ze hadden gezongen als de aardse geluiden van hun rammelende magen en zielen hen stuitende wanklanken deden uitschreeuwen. Hoe gemakkelijk is het dan om je geloof te verliezen.
Deed God dat ook?

Wie is als U....
Adonai, Adonai, Eel rachoem wechanoen, genadig en liefdevol, geduldig, trouw en waarachtig, die duizenden geslachten zijn liefde bewijst, die schuld, misdaad en zonde vergeeft... (Sjemot 34:6-7). *Wie is als U?*

Deed God dat ook?

En toch, ondanks onze zwakheden, of misschien wel vanwege hen, zijn we doorlopend op zoek in onze Tora, in onze geschiedenis, in een streven te leven volgens deze waarden en de ethiek die ons volk in stand hield (in theorie) en die nog steeds een uitdaging vormen voor ons, zowel in als buiten Het Land. "Het verleden stenigt de toekomst, maar de stenen landen in het heden." (Yehuda Amichai).

En vandaag, op de verjaardag van de briet mila van Ilai, leven we gescheiden, bijna vastberaden na de verwarring van het uiteengaan van het gezin en de scheiding. De tijd die we om de week samen doorbrengen en de Sjabbatot die we samen zijn, geven ons kracht en geven ons bescherming. Ik wens hem nog steeds hetzelfde toe: de betekenis te doorgronden van de zin: "De Eeuwige is mijn kracht en mijn bescherming, de Eeuwige kwam mij te hulp." Ik geloof dat hij zich die waarlijk heeft eigengemaakt. Ik wens dat ook mijzelf toe... Ik heb alleen geen veertig jaar meer over in deze woestijn.

Een andere invalshoek

Een van de onderwerpen in deze sidra is de uitdaging die verandering met zich meebrengt. De Israëlieten moesten als pas bevrijd volk nieuwe vaardigheden aanleren om kracht te verzamelen voor de reis die hen te wachten stond en om bekwame soldaten te worden ter voorbereiding van hun verovering van Kenaän.

Daarvoor was het nodig dat hun zelfbeeld veranderd werd van slaven tot overwinnaars. Ze konden niet langer afhankelijk zijn van andere mensen (de Egyptenaren), maar moesten leren vertrouwen op zichzelf. Tegelijkertijd hadden zij, in de beenderen van Joseef die ze meedroegen naar Erets Jisrae'el, een krachtige herinnering aan hun machtige geschiedenis.

Het verhaal aan hun veertigjarige reis is vol moeilijkheden, ontberingen en verschillen van mening. Deze worden echter alle overwonnen zodat zij het uiteindelijke doel weten te bereiken. De lessen die we uit deze en de volgende sidrot kunnen trekken, kunnen veel stof tot nadenken geven aan degenen die bezig zijn in processen van verandering, of het nu individuen of organisaties in onze gemeenschap betreft, of, misschien zelfs, politici in Israël.